

Datum
2023-05-31

Smittbärrpenning kan ge mer stöd under en storskalig smittspridning

Under covid-19-pandemin genomförde regeringen och Försäkringskassan flera tillfälliga anpassningar av socialförsäkringen som underlättade för de som behövde avstå arbete vid sjukdom eller smitta. Smittbärrpenning kan vara en viktig förmån för personer som inte kan arbeta på distans. Men reglerna för att få smittbärrpenning fungerade inte optimalt under covid-19. Det visar en granskning från Inspektionen för socialförsäkringen (ISF).

ISF har granskat hur socialförsäkringen fungerade under pandemin för de personer som behövde avstå arbete för att minska risken för smittspridning. Granskningen visar att smittbärrpenning har en viktig funktion att fylla för de som inte kan arbeta på distans, men den användes relativt lite under pandemin.

- Smittbärrpenningens strikta krav på läkarintyg som visar att personen inte får arbeta på grund av smittorisken blev problematiskt när rekommendationen var att hålla sig hemma och inte uppsöka vården, säger Cecilia Oldertz, projektledare för granskningen.

Det var i stället andra sjukförmåner som personer ansökte om. Mellan februari 2020 och september 2021 fick 2,2 miljoner personer, nästan hälften av den förvärvsarbetande befolkningen, ersättning för karensavdrag vid sjuklön och nästan 480 000 fick sjukpenning. Knappt 90 000 personer fick smittbärrpenning, vilket motsvarar drygt 1,8 procent av den förvärvsarbetande befolkningen.

- De tillfälliga anpassningarna av reglerna för sjukförsäkringen, som till exempel ersättning för karensavdrag, bidrog förmodligen också till att även personer med milda symtom sjukanmälde sig när de i stället skulle ha kunnat få smittbärrpenning, säger Cecilia Oldertz.

Efter en tid införde regeringen ett undantag från kravet på att lämna in läkarintyg i ärenden om smittbärrpenning och Försäkringskassan styrde mot att utföra färre utredningar. Det var rimliga åtgärder givet situationen.

Hantering av smittbärrpenning blev därmed effektiv men samtidigt mindre rättssäker.

- Vi bedömer att det finns ett behov av att se över hur regelverket för smittbärrpenning kan anpassas långsiktigt för att även fungera vid en storskalig smittspridning, säger Cecilia Oldertz.

Rapportens titel: *Smittbärrpenning i pandemins tid. En granskning av hur socialförsäkringen fungerade under covid-19-pandemin för de som avstod arbete på grund av smitta*, ISF Rapport 2023:5

Kontakt

Frågor om rapporten besvaras av Cecilia Oldertz, projektledare för rapporten, telefon 010-174 15 61.

Allmänna frågor besvaras av Eva-Lo Ighe, generaldirektör, telefon 010-174 15 00.

Rapporten finns att ladda ned eller beställa via vår webb: www.isf.se.

Det här är smittbärrpenning

Smittbärrpenning betalas ut till den som *kan* arbeta, men inte får göra det på grund av risken för att smitta andra.

Den ska komplettera åtgärder i smittskyddslagen som gäller allmänfarliga sjukdomar och därmed bidra till att förebygga smittspridning.

- Gäller för den som har ett beslut från en läkare om att avstå arbete för att undvika att smitta andra
- genomgått en läkar- eller hälsoundersökning som syftar till att klarlägga om hen är smittad

Om en person *inte* kan arbeta kan man ansöka om sjuklön från personens arbetsgivare eller sjukpenning från Försäkringskassan.